

NĂM THỦ CHÍNH SỐ 792

HỘI SƠ-NĂM XU

乙亥年四月初九日

NGÀY THỨ BÁY

11 MAI 1935

GIÁ BẢN

PHÒNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Mỗi năm, 5000	1500
Sau tháng 2 50	6 50
Sau tháng 1 50	2 50

Hoa báo phải trả tiền trước.
Theo và mandat gửi cho M
TRẦN-DINH-PHIEN - Al đang
quản cáo, việc riêng, xin thương
nghi truoc.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ nhiệm kiêm Cố vấn
HUY NHƠN-THÚC-KHÁNG
Quản lý
TRẦN-DINH-PHIEN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Thời-dai cũ và thời-dai mới
THỜI ĐẠI TÀ HIỆN NAY NÊN HỌC GÌ?

Trên lịch sử tân hóa của loài người, các nhà cũ học chia ra từng thời đại, như thời đại da mục, thời đại thạch khai, thời đại thiếc khi v.v; đó là nói chung có nhân loại. Riêng về một dân tộc, hay một nước cũng có tăng thời đại riêng, như nước Việt nam ta có những thời đại nội thuộc, thời đại độc lập, thời đại bị bảo hộ cho đến thời giới ta có tăng thời đại, thời đại Bán học, thời đại Tông học và Quốc văn học v.v..

Nói riêng về học giới ta thì thời đại Hán học kéo dài đến gần cuối ngàn năm, còn thời đại Tông học, Quốc văn học này, chưa biết thế nào.

Theo thực tế thì thời đại ta rất chậm mà thời đại mới này đi rất chóng:

Kể Bán học truyền sang từ ta, từ đời Nại-ném-diên, Si-vương cho đến nay gần với ngàn năm, chỉ mấy bộ ngà kinh từ thời cung mây quyền sở mà cũng đáo mai trong ấy. Hán học ở nước ta từ một số rõ ít có học uyên bác, xem được nhiều sách, còn phần đông chỉ học mấy bộ trên. Thế mà kéo dài mãi là vì thế nào?

1) là vì cái học tuynết đổi. - Vấn hóa lâu ta đời Hán trở xuông, truất bài các học phái khác mà chỉ tôn một Khổng học. Khổng học chiếm độc quyền trong học giới. Truyền sang nước ta, từ bắt đầu theo. Trên giang dưới học, dùi cái học từ cao sang khoa cử, không da sự nghiệp gì v.v. Không giáo, cũng không từ trát vấn tho là hàng quý nhất, mà dàn bác bồi chí bắp, lom lem đối da tiếng absojour, merci, ứng đối được với câu hỏi đùa, dù nghiêm nhàn là tay thao giao tiếp, châm được quyền lực và thể vị trên trường giao tế rồi. Lúc đây giờ Tây học rất thích trên đường sống chiếm phần ưu thắng, nhưng thời đại ấy nay đã qua rồi. Khi nay nay biết bao cái học sao ôn bông trang đồng cao đồng mà nắm xé van thái nghiệp. Quốc ngữ họa cũng theo cái lệ đó. Trước 30 năm đây, mới có lệnh đổi phép học, học quốc văn, lập xã học, thời thi môn học Quốc ngữ nó qui làm sao! Có nhiều câu chỉ biết vẫn ngược vẫn xuôi, viết dae là được một bài ca bài thi gì đó, thi xuôi là người tên ruột. Trong lúc đổi giờ, dùi trong hòn quâ đầu dae cũng nghe ca bao giờ như ngày trước nghe tiếng « tâ viets ».

Không chỉ thế thôi, các nhà dịch tuynết truyền, có lâm nhà nhau để mà khởi giá. Chính kỵ giá đã có ai; giá là sống ngắn nát cách, người nước tron đời không bước ra khỏi ngạch cửa. Trong nhà đã có thằng, lại người ngoài không ai rời nhà mình, mình cũng không đi đâu mà biết ai, nên chả sống ba nén, từ giờ rết theo lung thằng.

3) là vì học da sòng - Bán học truyền sang ta, không nói có phải là chân tuynết Khổng giáo hay không, chỉ mới đầu học cái đó để cho sự sống được dễ dàng và sòng trọng, lại được xã hội tôn trọng, tự nhiên ai cũng xu hướng; đầu là học chủ mưu, cái công khán học rất nhiều, có nhiều kè học bao đầu mà không da nán chất nào.

Thời đại Hán học kéo dài, có 3 có trên mà cái cơ thô ba, « học da sòng », là trong yểu hơn cả. Ai đã thuật biết lịch sử nước ta về thời đại 30 năm trờ ta trước, thì thấy con nhà Hán học chiếm địa vị sang quý trong xã hội là thế nào: Không chỉ ông nghệ ông công, dù hương đồ họa, chiếm cả địa vị quyền quý trong nước, mà cho đến mấy ông đồ súng, cũng mấy cậu khóa sinh, cũng đứng vào hàng tài, то mới lớn trong lăng xóm; cho đến những hạng què quặt lợm lịp biết một chữ mắng bộ sách giấy trẻ như « Tam tự kinh » Minh là m... Áo học cũng kinh được lòn gòi là sòng, mà ai cũng lòn lòn một hàng người trên trào. Thời đại

Tay nay, nói Tông học và Quốc ngữ học đã qua, là tự phô họa da sòng, và so với thời kỳ trước đây mới với mười năm, nghĩa

GAN BON MOI
Lại 400 mồi đánh dồn
lính Gatille ở Cao manBên 28 rạng ngày 29 Avril, một lối
mồi 100 dứa ở Haut-chlong kéo dồn
vây đánh dồn Gatille, cách dòn Le
Rolland 30 cây số.

Quân lính Đôn nai nít súng ống
chống cự, dùi được chúng nô đùi,
giết ba dứa và bắt sống 1 dứa. Bên
phía lính có 1 người lính khổ xanh
bị thương nhẹ, và một người lính
bị người lính khác bắn làm chết
trong khi xáp đánh.

Bạn mọi này hung dữ. Năm
1931 giết ông Gatille coi dòn Sret-
toum; ngày 5 Mars 1935, kéo dồn
áp dồn le Reland, giết một người
lính tây, và một viên thư ký Cao
man, còn viên quan Ba và 1 viên bá
si quan tây cùng 7 người lính bị
thương nhẹ, may lại kéo dồn áp
dồn Gatille nưa!

TRÊN ĐƯỜNG NGÔN LUẬN
Báo giới ở các Thuộc
địa Pháp sẽ bị
gát chặt nữa

Liên đoàn báo giới Nam-kỳ vừa
rời tiếp được diễn văn một bạn
đồng nghiệp ngoài Bắc đánh vào,
nói báo giới ở các thuộc địa Pháp
sẽ bị hạn chế.

Số là gần đây dân Algérie tìn
địa Poáp ở Bắc Phi-châu nỗi phản
đổi chính phủ mà báo giới ở đó
công kích chính phủ kịch liệt;
nước Poáp có phái ông Tông trưởng
bộ Nội Vụ Régnier qua điều tra
đòi rò, ông này về buộc bộ Thuộc
địa hạn chế quyền ngôn luận ở các
thuộc địa. Bộ Thuộc địa nghe lời,
nên biện đang thảo một đạo chỉ dụ
« khóa miệng » các nhà báo ở thuộc
địa, lại không cho nói động đến
văn nguyễn vẫn ruồi, viết dae là
được một bài ca bài thi gì đó, thi xuôi
là người tên ruột. Trong lúc

đổi giờ, dùi trong hòn quâ đầu dae
cũng nghe ca bao giờ như ngày trước
nghe tiếng « tâ viets ».

Không chỉ thế thôi, các nhà dịch
tuynết truyền, có lâm nhà nhau
để mà khởi giá. Chính kỵ giá đã có
ai; giá là sống ngắn nát cách, người
nước tron đời không bước ra khỏi
ngạch cửa. Trong nhà đã có thằng,
lại người ngoài không ai rời nhà
mình, mình cũng không đi đâu mà
biết ai, nên chả sống ba nén, từ giờ
rết theo lung thằng.

Cobra biết việc này bộ Thuộc địa
tinh sao.

Tiếp theo khoảng ấy có bão Quốc
ngữ ra đời, Quốc ngữ cũng còn là
hàng đầu trong thị trường cho đến
nay trước nạn kháng hoang gần
đây.

Bấy là thời đại Quốc ngữ đã
đứng.

Nhưng thời đại ấy nay cũng

đã qua rồi. Khi biết bao tag dịch
và, soạn lâm thang, viết báo, kilm
không ra chò lâm, soạn sách ra mà
không có tiền in!

Bảng là thời đại Quốc ngữ đã
đứng. Nhưng thời đại ấy nay cũng

đã qua rồi. Khi biết bao tag dịch
và, soạn lâm thang, viết báo, kilm

không ra chò lâm, soạn sách ra mà
không có tiền in!

Bảng là thời đại Quốc ngữ đã
đứng. Nhưng thời đại ấy nay cũng

đã qua rồi. Khi biết bao tag dịch
và, soạn lâm thang, viết báo, kilm

không ra chò lâm, soạn sách ra mà
không có tiền in!

Bảng là thời đại Quốc ngữ đã
đứng. Nhưng thời đại ấy nay cũng

đã qua rồi. Khi biết bao tag dịch
và, soạn lâm thang, viết báo, kilm

không ra chò lâm, soạn sách ra mà
không có tiền in!

Tay nay, nói Tông học và Quốc ngữ

đã qua rồi, Quốc ngữ cũng còn là

hàng đầu trong thị trường cho đến

nay trước nạn kháng hoang gần

đây.

CHUYỆN ĐỜI

Gláo-hội kỳ-dảo hòa-blinh

Đến một trời nay, có lở không có cái
gi là tuynết đổi thay phái. Vì không có cái
gi là tuynết đổi, nên chúng ta cứ thấy chuyện
luong đổi xảy ra liên lán. Chặng hòa
binh với chiến tranh là một cái e trong
đó là trong trăm ngàn cái khác.

Tại ở bên à đông nay, Nga Nhái ngâm
ngâm chục hòi đùi chọi nhau; bên Áu chia
ra nước Đức hắc bù hòa ước Versailles,
khách trong quân bi thà có thấy các
nước Áu chia đều lo chính đồn quân bi,
mai gươm, chà súng, đùi đổi phò; chờ đến
khi Đức M ở bên kia một đòn cầm đóng
ta, súng máy bay làm rợp lên. Họ làm
gi vậy 1 chục đùi chưởng nhan.

Thì là toàn thế giới không nơi nào
không là súng chay chiến tranh, trai
ngạc lật, lại có Giáo hội trả lại kỳ-dảo
hòa bình! có phải kỳ-dảo hòa bình này
mà gươm, chà súng, đùi đổi phò; chờ đến
khi Đức M ở bên kia một đòn cầm đóng
ta, súng máy bay làm rợp lên. Họ làm
gi vậy?

Kỳ-dảo hòa bình mà có phải làm cho
cho như cách « đảo vũ » bên ta đòn.

Ngày 22-23 tháng Avril là ngày lễ Phap
sanh, lại đồng một ngày với lễ Nhập
chúa Hồi giáo, cùng da viet lễ của Do Thái
giáo. Ngày ấy là Lê mă, trai thiết nghĩ
tết kỳ-dảo hòa bình rất long trọng. Thứ
nay chưa long có. Giáo hoang ở Glao
duong dang may truyen thanh dien thuyet
chua cho hanh dan co thi giới, người tôi
đi nghe co trên 20 vạn.

Tu Paris, ở thành La đà từ ngày
25 bắt đầu làm lễ kỳ-dảo, toàn thế giới,
đến đại biểu dân tộc, và xác định Giê
su thi giới khởi đầu từ ngày 25 đến ngày
28, kỳ-dảo hòa bình. Trong 3 ngày ấy, kỳ
đảo là 140 lần.

Cách kỳ-dảo hòa bình này thoay nay chưa
co, ra vố sán thiêt, nhưng không rõ
tứa Cha trời có đà long thường đòn
con chiến dưới tròn này mà khôn cho
súng kia không nở được không?

Chuang-mai

Một người đàn bà già
nước Anh vận động
phê trù từ hình

Ti Luân đôn - Nguyên trên chiếc
chiến hạm « Sách nhì đặc », có một
viên tiền quan mun am sát một vị
trưởng quan; mua-phát lộ ra, tòa
xử án tử hình.

Ngày 2-4-35, khi dem viên tiền
quan ấy ra xử hình giáo (tỷ thất cõ
cho chết) ngoài nhà ngục « Bay to
oai », có mấy chiếc máy bay trao là
còn lâm trùn có việc 4 chòi to trưởng
« đánh chí tử hình » từ bay lieng
chung quanh tròn nhà ngục ấy.

Lại có mấy chiếc xe diều tròn cõ
đặt ống phát thanh, cõng di chung
quanh nhà ngục ca xưởng biêu thi
phản đối!

Cuộc vận động thi oai này là do
một người đàn bà già giàu là
Phan-Dắc-Lý-nhì lõe-chút, bà là
người đã xưởng phê trù tử hình

Đây là một cái đòn, cái đòn cõ
hai, vì vĩ khôn đòn mà người ta hiểu lầm.

2) Tuy theo hành tinh sinh hoạt vận động,
Hai tần họa liệu thuộc gián tinh, nhưng
sao họa thay đổi tiếp tục, mà chính Hải
cũng không đổi tiếp mới ai, và ai có tiếp
mới, Hải cũng không đổi. Tuy vậy, người
ta không hiểu ý Hải, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh nhung viet
lâm chòi són chòi, sau chòi hàn. Hải
lại viết khôn lại thành chòi. Vía khon
trong trường này được cái cao kinh, tý
ngiết tông đít hàn, hò són bay tiếp là có
thíp mới, mỗi buổi sáng đèn phông giấy
tai thiệp mới là cái lanh (note) sai (inh hàn
de) dem the Dé tam khao truong: 管將山
石壁去交第三科是命工役送至
(bảo kh้อง viễn) để nói hàn đinh

Thanh huyết nhiệt, Giải nọc độc!

Chanye trị các chứng huyết nhiệt, sình ra ngứa, lở, giật, mẩn, đặc biệt là kinh, tiêu tiêu rát, v.v. Hoặc ở nơi rùng mạch sưng đau nhức chướng ghê gớm, khó chịu. Trò con thoi đặc biệt sình ra sưng đỏ, lở tay, sưng lợi rát, mẩn đỏ, mẩn đỏ, hoa bị bệnh phong tinh lâu năm chưa khỏi, nhiễm vào mạch máu, sình lở, giật, sưng thoái này là thanh huyết nhiệt, giải huyết đặc.

Mỗi kg giá 1.000. Hỗn tá 4 kg giá 3.000

NHÀ THUỐC ÔNG TIỀN

Xin giới thiệu biện pháp
thuốc hiệu ÔNG TIỀN

Để có công lớn với đồng bào

(Minh từ Nam chí Bắc)

Tùy hình họ lao và thử huyết nóng, qui ngứa sưng đỏ thoi thuốc rất mà không hết rát, hoa bị, hoa phong, hoa sâm, hoa hàn, dae dae có thời hạn, hoa sâm cát già hoa, dae dae sưng không cầm được đến thuốc HO ĐÔ PHỐI hiệu ÔNG TIỀN, trong 3 phút cầm được, qui ngứa sưng đỡ rát, thuốc hoa hết rát, vi sang toàn thân bù phổi mà trị bệnh hoa, bùi giải giá 3.000.

Đối kg giá 1.000. Hỗn tá 4 kg giá 3.000

Thân cao trả giá 3.000 - 6 kg giá 2.000

AI MẮC BỆNH

Kiết, Tù, Ly!

Thầy quan dae bụng rồi mới đi ngoài, phân ra lùi khù khù mèo, hoa ra toàn huyết, hoặc như gan lợn, dae dae, sau đó trung sống như rau và gai v.v. mèo dae bụng thường là kiết, Tù, Ly cần bẩn hiện sẽ đưa chúng khỏi.

Mỗi kg giá 1.000. Hỗn tá 4 kg giá 3.000

Bán tại:

QUÂN HƯNG-LONG

N° 80, Phố Khách - VĨNH

Ở xã giao hành hóa giao nguy.

TIỀU-HẠNG-LÂM DƯỢC PHÒNG
108, phố Hàng Baom - HANOI

Mới lần thứ nhất

TẠI QUINHON CÓ MỘT NHÀ THUỐC CỦA NGƯỜI ANNAM CHI CUỘC VÔ VĂN VĂN DƯỢC PHÒNG

Từ ngày thuốc của chúng tôi lưu hành ở Trung Biển gần đây chưa dừng bao lâu mà sự kiện lùi rất mạnh mẽ, đánh tanh lụt Võ-VĂN-VĂN là công hiện hoa hilt, ròn chung bớt chung tôi không quá due lợi sau đó hoa hilt, ròn chung toàn thuốc cho nó dừng lại bởi tên tinh mang, men rượu thuốc trước sau trong 10 phút hoa hilt, chia nhỏ vậy, chúng tôi làm tan oan dom, già thật rõ, mỗi giờ giá 1.000.

Còn ghi rõ ràng là tên giá 1.000.